

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

WARSZTAT REFLEKSYJNY

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska

Wąbrzeźno, 24.02.2023 r.

Uczestnicy warsztatu

1. Dariusz Trojakowski – „Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Północ”, Wiceprezes Zarządu
2. Mateusz Rutkowski – Wiceprzewodniczący Rady Programowej, Zastępca Wójta Gminy Dębowa Łąka, beneficjent w ramach PROW 19.2
3. Lidia Czyżak – członkini Rady Programowej, sektor społeczny
4. Dariusz Kuna – członek Rady Programowej, sektor społeczny
5. Agata Szczutowska – Wydział Inwestycji Gminy Ryńsk
6. Anna Wiecka – wnioskodawca w zakresie podejmowania działalności gospodarczej
7. Justyna Zielińska – beneficjent w ramach PROW 19.2, wnioskodawca w zakresie podejmowania działalności gospodarczej
8. Izabela Jasińska – przedstawiciel wnioskodawcy w ramach PROW 19.2
9. Arleta Fidurska – przedstawiciel grantobiorcy w ramach Osi 11 RPO WK-P 2014-2020
10. Martyna Olszewska – grantobiorca w ramach Osi 11 RPO WK-P 2014-2020, współpraca przy realizacji warsztatów z wizażu i stylizacji w ramach projektu współpracy „Być kobietą w biznesie – organizacja warsztatów aktywizujących”
11. Natalia Kluska – przedstawiciel grantobiorcy w ramach Osi 11 RPO WK-P 2014-2020
12. Aleksandra Jankowska – mieszkaniec
13. Monika Bochnat – mieszkaniec
14. Kamila Lewandowska – animator projektów społecznych
15. Maciej Rataj – dyrektor Biura

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Program warsztatu refleksyjnego

- 1. Wprowadzenie do warsztatów, czyli z kim, o czym i dlaczego.**
- 2. Prezentacja postępu finansowego i rzeczowego.**
- 3. Postęp w realizacji procesu naborów wniosków.**
- 4. Wystąpienia wnioskodawców/ beneficjentów/ grantobiorców.**
 - 5. Realizacja projektów współpracy.**
 - 6. Funkcjonowanie Biura LGD.**
 - 7. Wyniki ewaluacji zewnętrznej.**
 - 8. Przygotowanie nowej strategii rozwoju.**
- 9. Inne działania statutowe LGD a wdrażanie strategii.**
 - 10. Dyskusja.**
 - 11. Podsumowanie.**

Wąbrzeźno, 24.02.2023 r.

Zagadnienia objęte dyskusją:

- Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiega zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?
- W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?
- W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?
- W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?
- Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?
- Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?
- Jaka jest skuteczność działania Biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
- Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?
- Wolne głosy i wnioski

CZYM JEST WARSZTAT REFLEKSYJNY?

Zgodnie z *Wytyczną nr 10/1/2022 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność* w ramach PROW na lata 2014-2020 lokalne grupy działania są zobowiązane do przeprowadzenia ewaluacji wewnętrznej.

Ewaluacja wewnętrzna powinna być realizowana w oparciu o spotkanie wykorzystujące narzędzia o charakterze refleksyjno-analitycznym w formie warsztatu refleksyjnego, przeprowadzonego **na początku każdego roku kalendarzowego**, tak aby przeanalizować proces wdrażania, jego efekty oraz zmiany w otoczeniu LSR. Bieżąca analiza pozwoli lepiej zrozumieć osiągnięte rezultaty i pozwoli z wyprzedzeniem oszacować w jakim stopniu podjęte działania zbliżają się do osiągnięcia celów.

Słowniczek skrótów

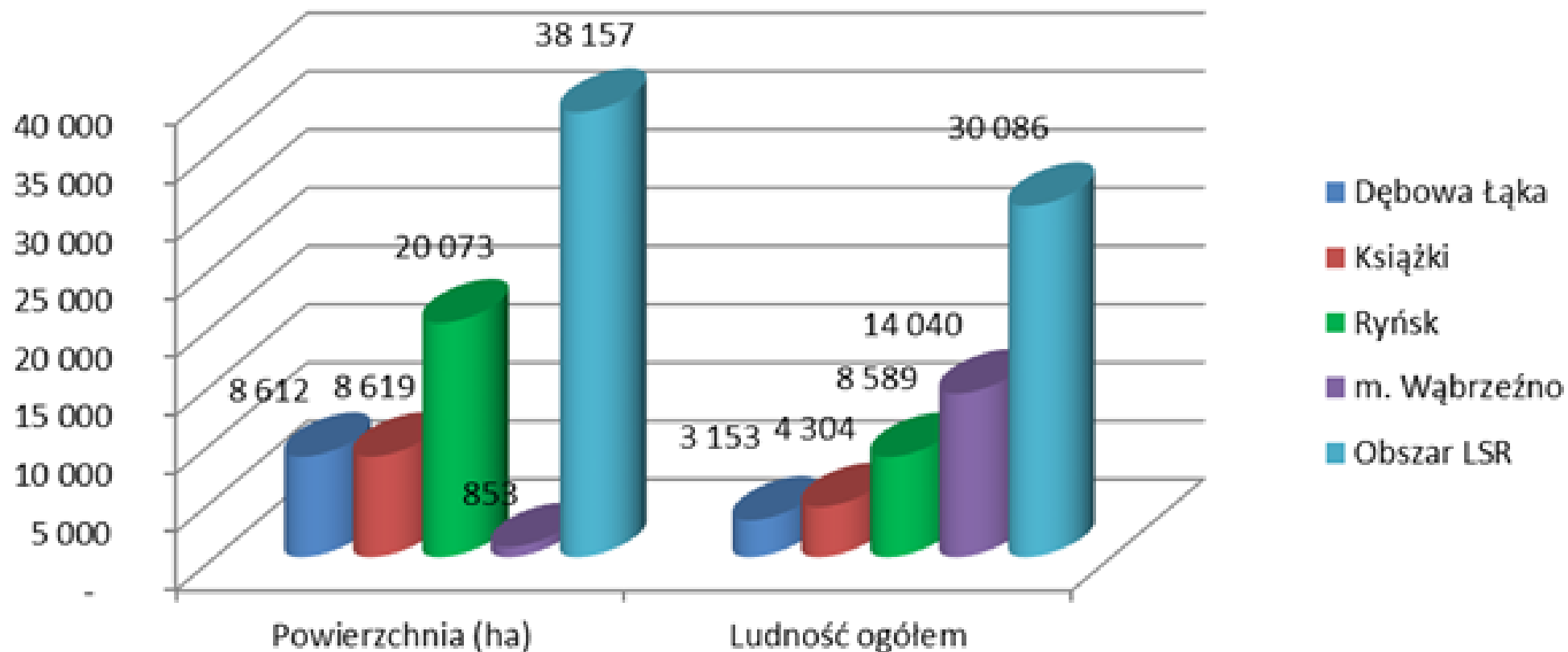
- PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- RPO – Regionalny Program Operacyjny 2014 - 2020 (EFRR + EFS)
- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- EFS – Europejski Fundusz Społeczny
- Leader – inicjatywa w ramach EFRRROW (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich)
- RLKS – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (Leader)

Obszar objęty strategią

Lokalna Strategia Rozwoju - obszar i ludność

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru Ziemi Wąbrzeskiej na lata 2016-2022

wg stanu na dzień 31.12.2022 r.

- ☐ Aneks z dnia 13 czerwca 2019 r. – I bonus 550 000,00 zł (poddziałanie 19.2)
- ☐ Aneks z dnia 19 maja 2020 r. – II bonus 550 000,00 zł (poddziałanie 19.2)
- ☐ Aneks z dnia 8 lutego 2021 r. – przewalutowanie PLN/ EUR (poddziałanie 19.2)
- ☐ Aneks z dnia 10 listopada 2021 r. – okres przejściowy 424 000,00/ 50 880,00 EUR (poddziałanie 19.2 i 19.4)

Wysokość wsparcia finansowego EFSI w ramach LSR w ramach poszczególnych poddziałań:

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN)				Razem EFSI
	PROW (EUR)	RPO (PLN)		Fundusz wiodący (EUR)	
		EFS	EFRR		
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	1 949 000,00	1 720 000,00	4 240 000,00		1 949 000,00 EUR 5 960 000,00 PLN
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	110 000,00				110 000,00 EUR
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	0,00			413 380,00	413 380,00 EUR
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	0,00			100 000,00	100 000,00 EUR
Razem	2 059 000,00	1 720 000,00	4 240 000,00	513 380,00	2 572 380,00 EUR 5 960 000,00 PLN

Nabory wniosków w 2022 r.

Poddziałanie 19.2 PROW 2014-2020:

Podejmowanie działalności gospodarczej

limit naboru 1/2022: **183 543,24 Euro**

(734 172,96 zł – po kursie 1,00 Euro = 4,00 zł)

premia w wysokości 83 500,00 zł

nabór wniosków 1-14.04.2022 r.

przekazanie dokumentacji do UM 8.06.2022 r.

wnioski oczekują na uzupełnienia w UM

Dostosowanie infrastruktury do potrzeb rekreacji i turystyki

limit naboru 2/2022: **275 041,83 Euro**

(1 100 167,32 zł – po kursie 1,00 Euro = 4,00 zł)

nabór wniosków 15-29.04.2022 r.

2 wnioski po podpisaniu umowy:

„Budowa nowej infrastruktury w Ogródku Jordanowskim w Wąbrzeźnie”

„Zwiększenie atrakcyjności terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w Gminie Książki”

1 inwestycja zrealizowana: „Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej poprzez budowę Ogródka Jordanowskiego w miejscowości Wielkie Radowiska”

Aktywność Rady Programowej w 2022 r.

Posiedzenie 1-2.06.2022 r.:

- ✓ **Ocena i wybór wniosków o przyznanie pomocy w zakresie podejmowania działalności gospodarczej w ramach naboru 1/2022** – 14 złożonych wniosków, 8 wybrano do realizacji
- ✓ **Ocena i wybór wniosków o przyznanie pomocy w zakresie rozwoju turystyki i rekreacji w ramach naboru 2/2022** – 3 złożone wnioski, wszystkie wybrane do realizacji, łączna wartość dofinansowania – 1 100 166,26 PLN
- ✓ **Aktualizacja wyników naboru I/RPO/EFS/2021 (Oś 11 RPO WK-P 2014-2020 EFS) z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej w związku z rezygnacją Grantobiorcy z realizacji projektu** – przyznanie dofinansowania 150 000,00 PLN

Postęp finansowy i rzeczowy

Oś 11 RPO WK-P 2014-2020 EFS

Przedsięwzięcie: Wsparcie na rzecz aktywnej integracji środowiskowej:

- ❑ Kluby młodzieżowe i inne działania z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym - grant do 50 000 zł; limit środków: 200 000,00 zł; złożono 4 wnioski; zawarto 4 umowy – poziom kontraktacji środków: 100%; rozliczenie grantów w zadaniu – 100%
 - ❑ Kluby pracy i aktywizacja społeczno-zawodowa - grant do 150 000,00 zł; limit środków: 600 000,00 zł; złożono 5 wniosków; zawarto 5 umów, w tym 1 rozwiązano (po 150 000,00 zł każda) – poziom kontraktacji środków: 100%, rozliczenie grantów w zadaniu – 498 000,00 zł (83%)
1. Budżet przedsięwzięcia: 800 000,00 zł
 2. Środki zakontraktowane: 800 000,00 zł (100%)
 3. Wskaźniki przewidywane do osiągnięcia:
 - 1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 87
 - 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu: 10
 - 3) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu: 18
 4. Podpisane umowy umożliwiają objęcie wsparciem w przypadku:
 - 1) Klubów młodzieżowych - 32 osoby zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz 12 osób z otoczenia;
 - 2) Klubów pracy i aktywizacji społeczno-zawodowej - 60 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.co daje łącznie 106% zakładanej liczby osób wykluczonych (92 z 87).
 5. Wyłacone środki: 698 000,00 zł (87,25%)

Przedsięwzięcie: Rozwój organizacji społeczności lokalnej i animacji społecznej

☐ Usługi wzajemnościowe-samopomocowe, Lider lub Animator aktywności lokalnej - grant do 50 000 zł; limit środków: 920 000,00 zł; złożono 23 wnioski; zawarto 20 umów – poziom kontraktacji środków: 100%; rozliczenie grantów w zadaniu – 917 500,00 zł (99,73%)

1. Wskaźniki przewidywane do osiągnięcia:

1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 163

2. Podpisane umowy umożliwiają objęcie wsparciem:

1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie: 248 (152,15%)

2) Osoby z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: 66

Rezultaty realizacji projektów grantowych w Osi 11 RPO WK-P 2014-2020

Postęp finansowy:

- Udostępnione środki – 1 720 000,00 zł;
- Kontraktacja – 100,00%
- Środki wypłacone – 1 615 500,00 zł (93,92%)

Postęp rzeczowy:

- Wskaźniki produktu:
 - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem – 340 (136,00%)
 - Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 66 (330,00%)
 - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych działaniami o charakterze zawodowym – 41 (91,11%)

Rezultaty realizacji projektów grantowych w Osi 11 RPO WK-P 2014-2020

Wskaźniki rezultatu:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna – 253 (179,43%)
- Liczba osób z otoczenia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których nastąpił wzrost wiedzy lub umiejętności w zakresie wspierania osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 61 (435,71%)
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które podniosły kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu - 38 (117,75%)
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu – 11 (110%)
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, poszukujących pracy po opuszczeniu programu – 13 (72,22%)

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?
 - Jeżeli nie, to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?
 - Jak można wskazać przyczyny odstępstw od planu?
 - Jakie problemy występują na etapie realizacji operacji?

Pytania do Wnioskodawcy:

1. Zarys projektu/ pomysł
2. Wartość dofinansowania/ grantu/ premii
3. Grupa docelowa projektu/ uczestnicy projektu
4. Czas realizacji projektu
5. Napotkane problemy
6. Co można zrobić lepiej?
7. Czy w przyszłości chciałabym/ chciałbym realizować podobny projekt?

Oś 7 RPO WK-P 2014-2020

limit środków - 4 240 000,00 zł; złożone wnioski – 7;

wnioskowana kwota dofinansowania: 4 239 746,50 zł; do dofinansowania wybrano 5 wniosków;

podpisano 5 umów – 4 075 397,21 zł (96,12%)

Środki niewykorzystane: 164 602,79 zł

Zakres inwestycji:

1. Adaptacja lokalu na cele aktywizacji społecznej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji wraz z odnowieniem boiska” – dofinansowanie 387 716,58 zł
2. „Remont Gminnego Ośrodka Kultury wraz z zagospodarowaniem terenu przyległego na cele rekreacyjno-szkoleniowe” – dofinansowanie 578 106,89 zł
3. Modernizacja budynku po dawnej szkole podstawowej w Lipnicy i przeznaczenie go na dom dziennego pobytu osób starszych – dofinansowanie 879 001,09 zł
4. Remont i wyposażenie świetlicy wraz z przebudową drogi do świetlicy (Ryńsk) – dofinansowanie 592 331,27 zł
5. Przebudowa świetlicy w Czystochlebiu wraz z przebudową drogi do świetlicy – dofinansowanie 1 638 241,38 zł

Zakładane wskaźniki: Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 7 (100% w odniesieniu do Planu Działania).

PROW 2014-2020

Poddziałanie 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność

Sektor gospodarczy

Przedsięwzięcie: Rozwój przedsiębiorstw

1. Budżet: 128 098,83 EUR
2. Podpisane umowy: 128 098,83 EUR (100%)
3. Wypłacone środki: 128 098,83 EUR (100%)
4. Zakładana do utworzenie liczba miejsc pracy: 4
5. Utworzone miejsca pracy: 4 (100%)

Przedsięwzięcie: Starter – tworzenie mikroprzedsiębiorstw

1. Budżet: 833 100,47 EUR
2. Podpisane umowy: 44
3. Wypłacone środki: 629 914,34 EUR (75,62%)
4. Zakładana do utworzenie liczba miejsc pracy: 56
5. Utworzone miejsca pracy: 41 (73,21%)

Infrastruktura niekomercyjna

Przedsięwzięcie: Wsparcie oddolnych inicjatyw społeczno-kulturalnych:

1. Budżet: 55 025,84 EUR
2. Podpisane umowy: 55 025,84 EUR (100%)
3. Wypłacone środki: 55 025,84 EUR (100%)
4. Zakładane wskaźniki:
 - 1) Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 13
 - 2) Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego – 21
5. Wskaźniki osiągnięte:
 - 1) Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 13 (100%)
 - 2) Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego – 21 (100%)

Przedsięwzięcie: Dostosowanie infrastruktury kulturalnej do potrzeb lokalnych:

1. Budżet: 246 330,51 EUR;
2. Podpisane umowy: 246 330,51 EUR (100%)
3. Wypłacone środki: 246 330,51 EUR (100%)
4. Zakładana liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego – 4
5. Wsparte podmioty – 4 (100%)

Przedsięwzięcie: Udostępnienie komunikacyjne obiektów użyteczności publicznej:

1. Budżet: 27 686,55 EUR
2. Podpisane umowy: 27 686,55 EUR (100%)
3. Wypłacone środki: 27 686,55 EUR (100%)
4. Zakładana do wybudowania lub przebudowania długość dróg: 211 m
5. Przebudowana długość dróg: 211 m (100%)

Przedsięwzięcie: Dostosowanie infrastruktury do potrzeb rekreacji i turystyki:

1. Budżet: 658 757,80 EUR
2. Podpisane umowy: 226 611,21 EUR (34,91%)
3. Wypłacone środki: 226 611,21 EUR (34,91%)
4. Zakładane wskaźniki:
 - 1) Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 11
 - 2) Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 6
5. Wskaźniki osiągnięte:
 - 1) Nowe obiekty infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 2 (18,18%)
 - 2) Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej – 6 (100%)

Kontraktacja 19.2

Limit środków – 1 949 000,00 Euro

Środki wypłacone – 1 313 667,28 Euro

Środki do rozliczenia – 611 198,44 zł / 4,72 = 129 491,19 Euro

Umowy zawarte w 2023 r. – $(130\,054,42 + 799\,401,30 + 174\,749,00) / 4,72 = 233\,941,67$ Euro

Poziom kontraktacji – **1 677 099,90 Euro (86,05%)**

Zobowiązanie z umowy ramowej – 85% zakontraktowanych środków do 30.06.2023 r.

Efektywność wniosków w trybie konkursowym

Liczba podpisanych umów (realizowanych lub rozliczonych) do liczby weryfikowanych wniosków o przyznanie pomocy/ dofinansowanie w IZ

PROW 2014-2020 - zakres operacji:

1. Rozwój przedsiębiorstw – **37,50%** (3 umowy/8 wniosków)
2. Starter – tworzenie mikroprzedsiębiorstw – **80%** (44 umowy/69 wniosków)
3. Infrastruktura - **93,75%** (15 umów/16 wniosków)

Średnia: **77,63%**

RPO WK-P 2014-2020:

1. Oś 7 – **71,42%** (5/7)

Zmiany w LSR

1. Przewalutowanie budżetu poddziałania *19.2* z PLN na EUR
2. Wsparcie przejściowe – poddziałanie *19.2*: 424 000,00 EUR,
poddziałanie *19.4*: 50 880,00 EUR
3. Kwota dostępnych środków w ramach poddziałania *19.2* **1 949 000,00 EUR**
4. Kwota dostępnych środków w ramach poddziałania *19.4* **513 380,00 EUR**
5. Zwiększenie docelowej wartości wskaźników:
 - 1) Liczba utworzonych miejsc pracy z 44 do **56**
 - 2) Liczba nowych obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej z 6 do **11**

Planowane nabory wniosków w 2023 r.

PROW Poddziałanie 19.2:

Dostosowanie infrastruktury do potrzeb rekreacji i turystyki

✓ **limit naboru: 72 599,25 Euro**
(290 397,00 zł – po kursie 1,00 Euro = 4,00 zł)

✓ **termin naboru wniosków:**
17/03/2023 – 31/03/2023 r.

HIS
POGRANICZA

Realizacja projektów współpracy

„Patrol historyczny – pogranicze chrześcijaństwa” – organizacja żywych spotkań z historią.

Partnerzy – 6 lokalnych grup działania:

- Stowarzyszenie LGD Doliny Drwęcy
- Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyńskich Region Północ
- Stowarzyszenie LGD Pojezierze Brodnicki
- Stowarzyszenie LGD Podgrodzie Toruńskie
- Stowarzyszenie LGD Ziemia Wąbrzeska
- Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyńskich Region Południe

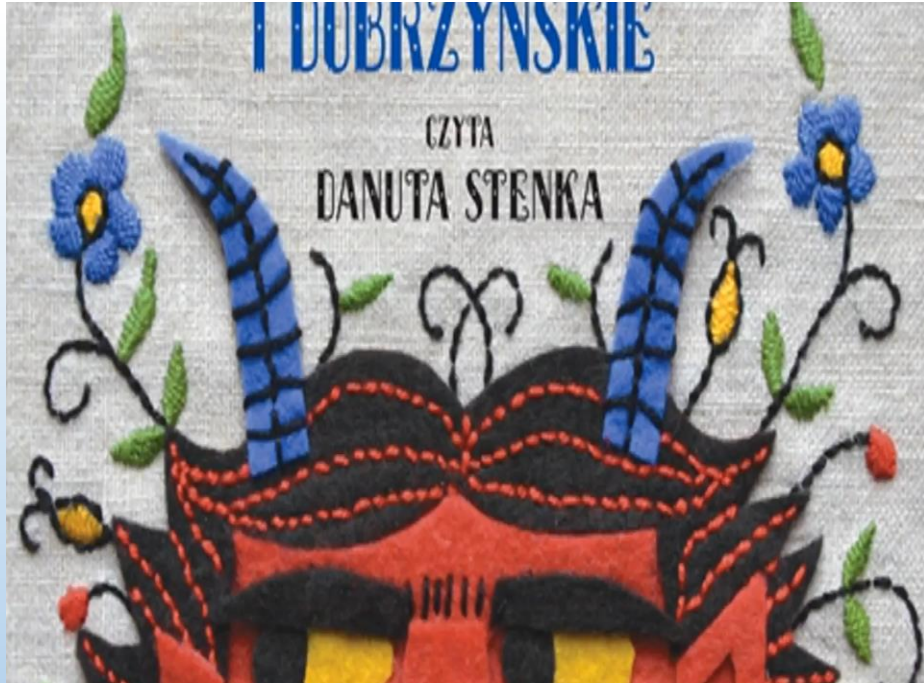
Założenie projektu: promocja lokalnego dziedzictwa historycznego, materialnego i niematerialnego. Obyczajów, tradycji, historii, dawnych rzemiosł, a także interesujących postaci historycznych oraz zabytków, miejsc ciekawych pod względem historycznym, pól bitew, traktów kupieckich, itd. Prezentacja dziedzictwa pogranicza ziemi dobrzyńskiej, michałowskiej i chełmińskiej w nawiązaniu do czasów chrystianizacji

38 imprez, w tym 4 na terenie LGD Ziemia Wąbrzeska:

- 16 czerwca - Książki i Dębowa Łąka
- 15 września - Wąbrzeźno i Ryńsk

„Przygotowanie i wydanie audiobooków z legendami i baśniami z regionu Ziemi Chełmińskiej, Ziemi Dobrzyńskiej i Szwajcarii Kaszubskiej”

Partnerzy – 5 lokalnych grup działania:

- Stowarzyszenie LGD Doliny Drwęcy
- Stowarzyszenie LGD Pojezierze Brodnicki
- Stowarzyszenie LGD Ziemia Wąbrzeska
- Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyńskich Region Południe
- Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby

Wyjazd studyjny - miejsca chowu ryb słodkowodnych oraz rozwój przedsiębiorczości w Niemczech i Austrii

Partnerzy – 3 lokalne grupy działania:

- Stowarzyszenie LGD Gmin Dobrzyńskich Region Północ (19.3)
- Stowarzyszenie LGD Ziemia Wąbrzeska (19.3)
- Stowarzyszenie LGD Pojezierze Brodnicki (PO Ryby)

Przyznana pomoc: 42 355,00 zł

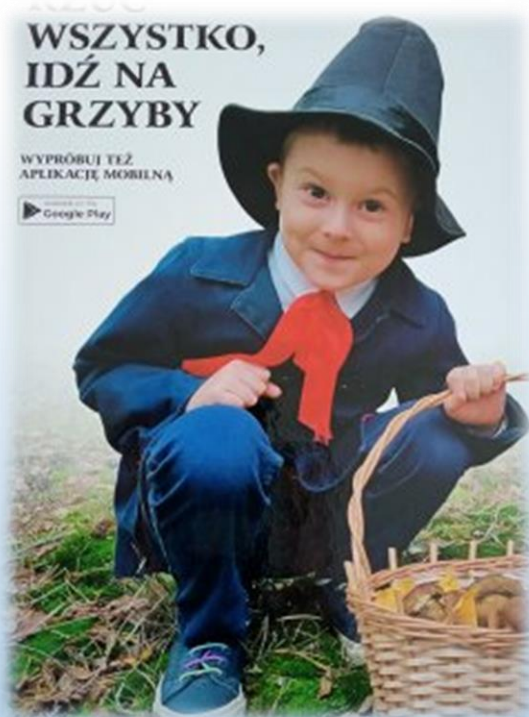
**„Rzuć wszystko – idź na grzyby! –
przygotowanie i wydanie
elektronicznego przewodnika i
publikacji oraz wykonanie
materiałów promocyjnych”**

Partnerzy:

1. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska
2. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Gmin Dobrzyńskich Region Południe
3. Lokalna Grupa Działania „Podgrodzie Toruńskie”
4. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Drwęcy”

Budżet projektu: 221 960,00 zł
Przyznana pomoc dla LGD Ziemia Wąbrzeska: 71 786,00 zł

**Zakres projektu: aplikacja mobilna,
atlas grzybów, filmy kulinarne,
materiały promocyjne**

„Być kobietą w biznesie – organizacja warsztatów aktywizujących”

Partnerzy:

1. Stowarzyszenie LGD Ziemia Wąbrzeska
2. Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby
3. Stowarzyszenie Dorzecze Bobrzy
4. Stowarzyszenie „Dolina Wełny”

Budżet projektu: 78 562,35 zł

Przyznana pomoc dla LGD Ziemia Wąbrzeska: 18 320,00 zł

Przedmiotem projektu była realizacja warsztatów dla grupy 15 bezrobotnych lub biernych zawodowo kobiet w wieku produkcyjnym w celu zwiększenia ich aktywności zawodowej. Projekt obejmował realizację warsztatów z wizażu i stylizacji, jak również spotkania z psychologiem w celu podniesienia własnej wartości i pewności siebie. Uczestniczki projektu po zakończonym udziale w projekcie otrzymały smartbandy i vouchery na zabiegi kosmetyczne.

Stan realizacji poddziałania 19.3

Budżet przedsięwzięcia *Współpraca z innymi LGD*:

110 000,00 Euro

Wartość podpisanych dotychczas umów
poddziałanie 19.3: 218 280,00 zł

Wyłaconą pomoc: 61 512,48 zł (24,60%)

Złożone WoP - 3

Złożony WoPP - 1

Przewidziana liczba projektów współpracy: 6

**W latach 2023-2024 r. zostanie zrealizowany
kolejny 6-ty projekt współpracy pt.**

„Dywersyfikacja dochodów mieszkańców
obszarów wiejskich w oparciu o turystykę wiejską i
produkt lokalny – organizacja cyklu wizyt
studyjnych, wydanie publikacji, udział w targach
branżowych oraz realizacja działań promocyjnych”

Funkcjonowanie Biura LGD

Obsługa:

3 osoby zatrudnione na umowę o pracę

3 osoby w ramach umów cywilno-prawnych

Działalność:

- Obsługa administracyjna Stowarzyszenia
- Obsługa Zarządu, Komisji Rewizyjnej, WZC, Rady Programowej
- Punkt informacyjny w Biurze LGD
- Udział w szkoleniach
- Przygotowanie procedury do naborów
- Przygotowanie naborów
- Weryfikacja wstępna wniosków o przyznanie pomocy/ powierzenie grantu
- Przygotowanie działań aktywizacyjnych
- Działania informacyjno-promocyjne

Funkcjonowanie Biura w praktyce (XI.2022 – II.2023)

- ✓ Bieżąca obsługa grantobiorców Oś 11
- ✓ WoP 19.3 „Rzuć wszystko, idź na grzyby! – przygotowanie i wydanie elektronicznego przewodnika i publikacji oraz wykonanie materiałów promocyjnych”
- ✓ WoP 19.3 „Organizacja wyjazdu studyjnego do Niemiec i Austrii – miejsca chowu ryb słodkowodnych i przetwórstwa rolno-spożywczego w celu poznania dobrych praktyk rozwoju przedsiębiorczości, bazujących na zasobach dziedzictwa lokalnego, oraz wydanie materiałów promocyjnych”
- ✓ WoP 19.3 /partner „Być kobietą w biznesie – organizacja warsztatów aktywizujących”
- ✓ WoPP 19.3 „Dywersyfikacja dochodów mieszkańców obszarów wiejskich w oparciu o turystykę wiejską i produkt lokalny – organizacja cyklu wizyt studyjnych, wydanie publikacji, udział w targach branżowych oraz realizacja działań promocyjnych”
- ✓ WoP 19.4 Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji
- ✓ Zmiana statutu
- ✓ Wniosek o odstąpienie od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko RDOŚ/ PWiS
- ✓ Konsultacje społeczne w zakresie nowej LSR
- ✓ Prace nad strategią

PROJEKTY POZA STRATEGIĄ

STYPENDIA POMOSTOWE

W 2017 r. Stowarzyszenie LGD Ziemia Wąbrzeska zostało włączone do ogólnopolskiego Programu Stypendiów Pomostowych.

W 2022 r. rekomendację do programu otrzymało 3 maturzystów. Kryteriami dostępu do programu jest dochód w rodzinie, osiągnięte wyniki na egzaminie dojrzałości, pozytywna decyzja o przyjęciu na studia wyższe w publicznej szkole państwowej, zamieszkiwanie na obszarze LGD oraz nasza rekomendacja.

Kwota rocznego stypendium to 7 tysięcy złotych.

Dotychczas LGD pośredniczyła w przyznaniu 34 stypendiów dla studentów – mieszkańców obszaru objętego strategią.

**MIANO STYPENDYSTY
POMOSTOWEGO**

JEST PRZEPUSTKĄ DO UBIEGANIA
SIĘ O STYPENDIUM NA KOLEJNE
LATA STUDIÓW!

W 2022 R. TRZECH
STYPENDYSTÓW LGD ZIEMIA
WĄBRZESKA OTRZYMAŁO
STYPENDIA NA DALSZE LATA
STUDIÓW W RAMACH
KONKURSU PRYMUS ORAZ
KONKURSU POLSKO-
AMERYKAŃSKIEJ FUNDACJI
WOLNOŚCI

DZIAŁANIA INFORMACYJNO-PROMOCYJNE LGD

- 1) współpraca z gminami członkowskimi Stowarzyszenia LGD Ziemia Wąbrzeska i ich jednostkami organizacyjnymi w zakresie rozpowszechniania informacji nt. planowanych działań;
- 2) współpraca z wydawcą tygodnika CWA oraz Gazety Pomorskiej w zakresie publikacji najważniejszych informacji nt. planowanych działań;
- 3) udzielanie informacji nt. planowanych przedsięwzięć w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju obszaru Ziemi Wąbrzeskiej na lata 2016-2022 mieszkańcom i podmiotom działającym na obszarze strategii;
- 4) koordynacja funkcjonowania strony internetowej www.lgdwabrzesno.pl;
- 5) koordynacja obsługi profilu Stowarzyszenia LGD Ziemia Wąbrzeska na portalu społecznościowym Facebook.

DYSKUSJA 😊

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?
 - Jeżeli nie, to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?
 - Jakich można wskazać przyczyn odstępstw od planu?
 - Jakich działań można podjąć, aby uniknąć ich w kolejnym roku?
2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?
 - W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków budzi wątpliwość?
 - Jeżeli nie, to jak odbije się to na realizacji celów LSR?
 - Co można zrobić, aby podnieść jakość wniosków?
3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?
 - Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?
 - Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?
 - Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

DYSKUSJA (2)

4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD ?
5. Czy przyjęty system wskaźników sprawdza się i dostarcza wszystkie potrzebne informacje?
 - Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?
 - Jeżeli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?
6. Czy procedury naboru, wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?
 - Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?
7. Jaka jest skuteczność działania Biura LGD: działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych?
8. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?

Ewaluacja

- ✓ Kapitał społeczny. „[...] miłości się nie szuka jest albo jej nie ma...”. Kapitał społeczny budowany jest w różnej skali, etapowo, w ramach prowadzonych operacji. Kapitał społeczny **budowany jest w czasie**.
- ✓ Przedsiębiorczość. Generalnie LGD powinna wspierać przedsiębiorców. Mając jednak na uwadze, że finansowanie za pośrednictwem Lokalnej Grupy Działania jest jedną z wielu możliwości finansowania, to należałoby dokonać selekcji przedmiotowej, jaka przedsiębiorczość powinna być wspierana.
- ✓ Turystyka i dziedzictwo kulturowe. W strategii LGD przewidziano operacje dedykowane turystyce. W opinii przedstawicieli Stowarzyszenia, dzięki dużym walorom turystycznym regionu (czyste jeziora, brak przemysłu), LGD Ziemia Wąbrzeska potrafi dobrze to wykorzystać. W opinii LGD to również bardzo dobry kierunek na przyszłość, szczególnie jeśli kolejne strategie Lokalnych Grup Działania będą koncentrować się na wybranych obszarach aktywności.

- ✓ Innowacyjność. Niestety niewiele projektów otrzymało punkty za innowacyjność. O ile na poziomie dokumentu LSR innowacyjność była szeroko wyjaśniona, to w przypadku wniosków, tylko w nielicznych przypadkach projekt otrzymywał punkty za rozwiązanie, które rzeczywiście było nowością na terenie LGD (produkt, usługa, proces).
- ✓ Do LGD Ziemia Wąbrzeska nie wpłynął żaden protest od wnioskodawców, którzy nie otrzymali dodatkowych punktów, w tym za innowacyjność. W opinii LGD był to wynik podejścia do wnioskodawców, których wnioski nie mieściły się w limicie naboru. Przed otrzymaniem oficjalnej informacji od Stowarzyszenia zapraszano ich na dedykowane spotkanie, w trakcie którego cała sytuacja była szczegółowo wyjaśniana.
- ✓ Ocena funkcjonowania LGD. Współpraca z samorządami w opinii LGD układa się bardzo dobrze. Stowarzyszenie rozmawia bezpośrednio z wójtem lub zastępcą. Brak koordynatorów gminnych nie powoduje dużych problemów, bo wystarcza komunikacja elektroniczna i telefoniczna. Pracownicy są obłożeni pracą i brakuje im czasu na inne działania.
- ✓ Ocena procesu wdrażania. LGD dla wszystkich potencjalnych wnioskodawców opracowało, tzw. zestaw startowy. Rozsyłany pocztą elektroniczną załącznik zawierał wszystkie potrzebne informacje na temat naboru wniosków. W niektórych przypadkach beneficjenci rezygnowali ze składania wniosku – skomplikowane procedury oraz zakres wymaganych informacji powodował, że nie byli zainteresowani naborem. Miało to w opinii LGD też dobre strony. W naborach ostatecznie uczestniczyli beneficjenci zdecydowani na udział w prowadzeniu operacji. Wnioski na podejmowanie działalności są łatwiejsze w porównaniu z innymi naborami. Tutaj zdarzali się beneficjenci, którzy wypełniali je samodzielnie (nie wszyscy).

- ✓ Rada LGD nie miała problemów z oceną wniosków. Większość kryteriów było punktowane 0-1, jedynie innowacyjność jest kryterium subiektywnym.
- ✓ Wartość dodana podejścia LEADER LGD współpracuje z grupą organizacji pozarządowych, które aktywnie włączają się we wdrażanie LSR. I te organizacje starują w różnych naborach i dostają wsparcie dla swoich inicjatyw. Pozostałe albo nie są aktywne, albo działają w innych obszarach.
- ✓ **Pomimo atrakcyjności turystycznej obszaru LGD nie określiła w ramach Strategii celów lub przedsięwzięć, które bezpośrednio byłyby nakierowane na turystykę. Działania wspierające atrakcyjność turystyczną prowadzone były w ramach projektów współpracy lub w zakresie budowy lub rozbudowy infrastruktury**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Dziękujemy za uwagę!

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Wąbrzeska